

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת בא

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

תוכן הענינים

פרשת בא

- ג מתוך קידושא רבא שב"ק פר' בא תשפ"ג.....
ד מתוך דעוא דרעוין שב"ק פר' בא תשפ"ג.....

חמשה עשר בשבט

- ז שולחן הטהור ליל חמשה עשר בשבט תשפ"ג.....

שב"ק פר' שמות תשפ"ד

- ט סעודת ליל שב"ק - אויפרוף להחתן הרב מנחם זאב הלוי נ"ו - מאנסי ניו-יורק ..

שיחות קודש

- יב סעודת הלולא קדישא של כ"ק מרן אדמו"ר בעל פני דוד זי"ע.....
יז עליה לציון הק' של כ"ק מרן אדמו"ר בעל פני דוד זי"ע.....

תולדותיהם של צדיקים

- יח הרה"ק רבי מרדכי מלעכעוויטש זי"ע.....
כא הרה"ק בעל דברי שמואל מסלונים זי"ע.....

פרשת בא

הועילו בזה שהעידו על כך, אולם האמת כי רק בזכות עדותם יכלו לקדש החודש, ועל ידי כך לקבוע את כל המועדות וימים טובים. ובחודש ניסן, ע"פ עדותם קובעים אם יאכלו ביום זה חמץ, ועל ידם נקבע שהוא חייב כרת.

ומצוה זו היתה ההכנה להקרבת קרבן פסח במצרים, שכלל ישראל אז היו משוקעים במ"ט שערי טומאה, כמו שכתב רש"י (שם פסוק ו) הרי הוא אומר ואעבור עליך ואראך והנה עתך עת דודים (יהוואל טו ח), הגיעה שבועה שנסבעתי לאברהם שאגאל את בניו, ולא היו בידם מצות להתעסק בהם כדי שיגאלו, שנאמר ואת ערום וערירה (שם פסוק ז), ונתן להם שתי מצות, דם פסח ודם מילה שמלו באותו הלילה, שנאמר מתבוססת בדמך (שם פסוק ו), בשני דמים, ואומר גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו (זכריה ט יא), ושהיו שמופים באלילים, אמר להם משכו

החודש הזה לכם ראש חדשים וגו' (שמות יב ב). ומפרש רש"י (שם) החודש הזה - הראהו לבנה בחידושה ואמר לו, כשהירח מתחדש יהיה לך ר"ח.

וצריך להבין למה פרשה זו מתחלת במצוה זו של קידוש החודש, הרי כל המשך הפרשה מדבר על קרבן פסח, ומה ענינה של מצות קידוש החודש לענינה של קרבן פסח.

ונראה לומר שהלבנה בתחילת חידושה היא קטנה וזעירה, וקשה להשיג הדבר איך הלבנה הזו שבקושי רואים אותה בתחילת חידושה, איך היא תגדל להיות לבנה בשלמותה, וכמו שמביא רש"י (שם) נתקשה משה על מולד הלבנה, באיזו שעור תראה ותהיה ראויה לקדש.

וכמו כן שני העדים שמעידים בבית דין שראו את הלבנה בחידושה, אפשר שיעלה בדעתם שמה כבר

וקחו לכם, משכו ידיכם מאלילים וקחו לכם צאן של מצוה.

והנה בני ישראל היו יכולים לחשוב, מה כבר יכול להועיל מצוה זו כשהוא כבר משוקע במ"ט שערי טומאה, לכן הקדים להם המצוה של קידוש החודש, להורות שגם פעולה שנראה לעין כקטנה מאד, כשמוצאים אותו מכוח לפועל יש בכוחו לפעול הרבה מאוד, שע"י עדותן שהיה נראה להם כעדות של מה בכך, בסופו של דבר נקבע על ידו המועדות כדאמרן.

ראיתי מובא בספרים הק', שהכוונה במה שאמרו חז"ל שנתקשה משה על מולד הלבנה, שמשוה רבינו רצה להגיע כבר לתיקון השלם שיקוים בנו 'והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים' (ישעי' ל כו).

יעזור השי"ת שנוכה לתיקון השלם ויהיה מקויים בנו 'והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים' בביאת גוא"צ בב"א.

מתוך קידושא רבא שב"ק פר' בא תשפ"ג

לדוגמא איך נראית תפילת שחרית בשדה תעופה בעוד שמכריזים על עלייה למטוס, או נקח לדוגמא איך נראית תפילת מנחה בתחנת דלק בדרך למירון.

ודבר זה צריך להבין למה בחר השי"ת שמוצוה זו שהיתה הכנתם שיהא ראויים ליציאת ממצרים, שיהיה נעשה דייקא באופן של חפזון. והנראה לומר שמכאן אנו רואים את גודל החשיבות של קיום מצוה כשהיא באופן שהאדם

וככה תאכלו אותו מתניכם חגרים נעליכם בגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון וגו' (שמות יב יא). ומפרש רש"י (שם) 'מתניכם חגורים' - מזומנים לדרך. 'בחפזון' - לשון בהלה ומהירות, כמו 'ויהי דוד נחפו ללכת' (שמואל א כג כו), 'אשר השליכו ארם בחפזם' (מלכים ב ז טו).

וכאשר נרצה לתאר לעצמנו איך היתה נראית אכילת קרבן הפסח כפי שמתואר בפסוק, נקח

שכינה לפניהם. ובכל זאת עדיין נתגעגע לעבודה שהיה לנו בעמק הבכא, שהוא בחינה של אור אלוקותו ית"ש הבא מתוך החושך כדאמרן.

בעת שראיתי דברי הכלי יקר אלו, נזכרתי אודות הויכוח שהיה בין גדולי ומאורי החסידות, אם התפילה צריך להיות במתינות או באופן של חיפזון, ואלו שמסברו שצריכים להתפלל במתינות, טענו כשהם עומדים להתפלל מאוד קשה להם לעזוב את המילה שאמרו, בבחינה של 'קשה עלי פרידתכם', ולהמשיך עם מילה הבא אחריו, אולם לעומת זאת טענו אלו שהתפללו בחיפזון, שהם לא יכולים לחכות עד שמגיעים למילה הבאה, ולכן הם חוטפים עוד מילה ועוד מילה עד שתפילתם נעשה במהירות ובחיפזון.

וצריכים לדעת שאמנם הרבה מהתפילות שאנו מתפללים היום נעשים באופן של בחיפזון, וכמו שאמרנו גם לתפילה כזו, הגם שנעשו מתוך המירדות שאנו משוקעים בהם בעולם הזה, יש לה חשיבות גדולה מאד בעיני השי"ת כדאמרן. אולם גם במצרים הגם שאכילת קרבן פסח היה בחיפזון, הם הכינו עצמם למצוה זו בהכנה גדולה,

טרוד, ומתוך בחינה זו של חשכות הוא מקיים המצוה, זו הוי בחינה של אור גדול, ע"ד 'ולכל בני ישראל היה אור במושבותם', האור של אלוקותו ית"ש.

הכלי יקר כתב, על הפסוק 'ואכלתם אותו בחפזון'. שבמכילתא מסיק שזה חפזון שכינה, אבל לעתיד כתיב (ישעיה מב יב) כי לא בחפזון תצאו וגו'. ביאור הדבר הוא לפי שבגאולה זו כתיב וד' הולך לפניהם, משמע אבל לא מאחריהם, לפי שמצרים היתה מלאה גלולים ע"כ אין מקום לשכינה שם, ע"כ תלכו בחפזון כדי למהר להקביל פני השכינה, אבל לעתיד תהיה השכינה מלפניהם ומלאחריהם על כן לא יצטרכו לילך בחפזון אחר השכינה כי היה נראה כאילו ברחו מן השכינה שמאחוריהם זה שאמר הכתוב כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכון כי הולך לפניהם ה' ומאספכם אלוקי ישראל.

ונראה לומר ביאור בדברי הכלי יקר, שבעת שאנו נמצאים בגלות יש עבודה מיוחדת שהוא עבודה בתוך החשכות כדאמרן, וזה הבחינה של שכינה מאחריהם, אולם אחרי שנוכח לגאולה ובנין בית המקדש, יהיה עבודתינו שונה לגמרי, והוא עבודה שבא מתוך התרוממות הנפש ובחינה של שלימות, וזה יהיה הבחינה של

שהלא מקחו מבעשור, והיה להם ארבע ימי ביקור, שבהם הכינו עצמם למצות קרבן פסח. כמו כן עלינו לדעת, שהגם שתפילתינו נעשית באופן של חיפזון, לכל הפחות מוטל עלינו שנעשה הכנה להתפילה כראוי וכיאות.

אופן אכילת החיפזון בליל פסח היה עבודה מיוחדת, שהלא ידוע מה שאמרו חז"ל (פסחים ע.) שפסח

נאכל על השובע, ובדרך כלל, אדם שרעב אז אופן האכילה הוא בחיפזון, אבל כשאדם אוכל כשהוא הגיע לידו שביעה, מאוד קשה לאכול בחיפזון. אולם ענין החיפזון שהיה אצל קרבן פסח, היה בבחינה של 'לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה'" (עמוס ח יא), שקיימו מצות אכילת קרבן פסח בעבודה שהוא לשם שמים.

מתוך רעוא דרעיון שב"ק פר' בא תשפ"ג

חמשה עשר בשבט

הוא לשון בית (עי' זוה"ק ח"א כמ.), כי בית הוא כלי, כן זה העולם כלי שבו צמצם עצמו הדיבור של הקדוש ברוך הוא, והנה ידוע כי הדיבור שהוא המחיה כל העולמות הוא א' (עי' זוה"ק ח"ג עג.), כי הוא המחיה כל העולם, והוא המאיר לכל, ולכך או"ר התחלתה באל"ף, ובשבעות מגלה עצמו הדיבור שבו נברא כל העולמות, ולכך התחלת הדברות באל"ף, 'אנכי ה' אלוך' (שמות כ ב), ונמצא בראש השנה הוא התגלות הצמצום מדיבור הקדוש ברוך הוא תוך העולמות, ובשבעות הוא התגלות הדיבור עצמו, עכ"ד.

ולפי דבריו הק' נמצא שמה שהשרף נכנס לאילנות בחודש שבט הוא מכוח דיבור השי"ת, וכל זה נעשה על ידי בחינת תמורה, ולכך שפיר אמרו שצירוף החודש לחודש שבט יוצא מהפסוק 'ה'מר י'מירנו ו'היה ה'זא (ויקרא כו, לג).

וזכני הגה"צ בעל חסד יהושע מחוסם זי"ע וצוק"ל אמר בטעם הענין

הקדושת לוי (לשבעות) כתב, בארבעה פרקים בשנה העולם נידון וכו', בעצרת על פירות האילן, בראש השנה וכו' (ר"ה מז.), הנה השם יתברך הוא אין סוף, ו'בברר ה' שמים נעשו' (תהלים לג, ו) וכל הברואים, והדיבור היה כביכול בצמצום אצלו יתברך, כיון שהוא אין סוף והדיבור שבו נברא כל הברואים צמצם עצמו, בעולם השרפים כמדריגתם, וכן בעולם החיות כמדריגתם, וכן בכל העולמות עד עולם העשיה שהוא עולם התמורה, ולכך נאמר במעשה בראשית (בראשית פרק א) 'ויאמר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (אבות ה א) בעשרה מאמרות נברא העולם, ו'מאמר' הוא לשון תמורה על שם הפסוק (ויקרא כו י) 'אם המר ימיר', והנה הדיבור עצמו של הקדוש ברוך הוא צמצם עצמו בעולמות וכו', ולכך הדיבור עצמו של הקדוש ברוך הוא הוא המחיה כל העולמות.

ולכך נברא העולם בב' (ב"ר א י) כי התורה מתחלת בב', כי ב"ת

מה שבחודש שבט אין מקפידים שלא לישא אשה בחצי החודש השני כמו שמקפידים בשאר החודשים, משום שחצי שם הוי"ה בצירוף החודש הוא כסידרה - ו"ה, והוספתי בזה על פי מה דאיתא בספח"ק בני יששכר (מאמרי תמוז אב מאמר ד אות ב-ג) שנחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע (ר"ה י:) בזמן בריאת העולם, שרבי אליעזר סובר שבתשרי נברא העולם, ורבי יהושע סובר שבניסן נברא העולם, והנה לדעת רבי אליעזר שבתשרי נברא העולם - כ"ה באלול היה התחלת בריאת העולם, ותכלית הבריאה היא בשביל ישראל אשר המה ימליכו ויתחתנו ויתחברו למלך הכבוד, ומצינו שאמרו חז"ל (סוטה ב.) 'ארבעים יום קודם יצירת הולד מכריזין ברקיע בת פלוני לפלוני, ודוגמא לזה הם ארבעים הימים שקודם כ"ה אלול שמתחילין בט"ו באב, ומוסיף שם ומבאר את הענין שעושין את יום ט"ו בשבט ליום טוב והוא ראש השנה לאילנות, שהוא גם כן ארבעים יום קודם כ"ה אדר שהוא זמן בריאת העולם לדעת רבי יהושע שבניסן נברא העולם.

והנה איתא שהימים הנוראים נמשכים עד לזאת חנוכה, ותיכף אח"כ

בא יום עשרה בטבת, שלאחר שבא האדם לבחינת גדלות הבורא על ידי תשובה מיראה, יכול לבוא לבחינת שפלות עצמו בי' בטבת, ואז בחמשה עשר בשבט מתחיל בחינת תשובה מאהבה, ושורש בחינת תשובה מאהבה הוא בחודש ניסן שבו הצירוף הוא כסידרה לגמרי 'שמחו השמים ותגל הארץ, ולכן נקרא 'חודש האביב' (שמות יג ד) - היינו כסדר הא"ב, אבל חודש תשרי בזה האותיות הם שלא כסידרן, אלא שמתחלת כבר בט"ו בשבט, ולכן חצי הצירוף השני של חודש שבט הוא כסידרה וכנ"ל, ולכן הצירוף הוא 'המר ימירנו' להורות על ענין התמורה בין תשובה מיראה לתשובה מאהבה שיש בט"ו בשבט.

ויעזור השי"ת שנוכה לפירות מתוקים ולנחת מצאצאינו ולרחמים וחסדים ולאתרוג נאה, ושנוכה לתיקון השלם, וכמו שראיתי מביאים שעל אתרוג איתא בחז"ל (סוכה לה.) שטעם עצו ופריו שווה, ולכן הזמן מסוגל להתפלל על תיקון השלם בבחינת עצו ופריו שווה שיהיה לעתיד לבוא, ושנוכה לגאולה השלימה בכ"א.

שולחן הטהור ליל חמשה עשר בשבט תשפ"ג

שב"ק פר' שמות תשפ"ד

סעודת ליל שב"ק שמחת האויפרוף
להחתן הרב מנחם זאב הלוי נ"ו בן אדמו"ר שליט"א ממאנסי
מאנסי ניו יורק

אנו עדיין בתוך שלושת הימים שחלפו מאז היו"ד של כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע, ובסעודת ההילולא הזכרתי מה שאמר ביאור בפסוק (ויקרא ו ב) 'צו את אהרן, ופי' רש"י 'אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות', ועמד על לשון רש"י שאמר 'מיד ולדורות', וביאר על פי מה שאמר כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע בביאור הכתוב (שמות י ב) 'ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים', ופי' שאופן סיפור יציאת מצרים לבן צריכה שתהא בדרך שהוא ימשיך בסיפור הניסים לבנו הלאה וכך לדורי דורות, וכך יהא קיום לסיפור היציאה ממצרים לדורות עולם, וביאר אאמו"ר זי"ע שלפי דבריו יבואר לשון רש"י 'מיד ולדורות', היינו שהשי"ת צווה את הכהנים על העבודה בבית המקדש שתהא בחמימות אש שלהבת יה, באופן שתמשיך כן גם לדורות הבאים אחריהם.

ושמתי פדת בין עמי ובין עמך
למחר יהיה האות הזה
(שמות ח יט).

וכתב בעל הטורים שיש 'פדות' ג' במסורה, כאן כתיב 'פדת' חבר וי"ו, ועוד ב' מלאים, בתהלים (קיא ט) 'פדות שלח לעמו', ועוד שם (קל ז) 'והרכה עמו פדות'. והוסיף בעל הטורים לפרש 'כי זה הפדות לא היה שלם אלא מפני הערוב, אבל כשיצאו ממצרים היה שלם, וזהו 'פדות שלח לעמו', ולעתיד יהיה ג"כ הגאולה שלימה, וזהו 'והרכה עמו פדות'.

בשבוע הבא (ז' שבט) יהול היו"ד קדישא של זקני הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע, והוא פי' לפי זה המשך הכתוב 'למחר יהיה האות הזה', היינו שלעתיד לבוא אז יושלם תיבת 'פדות' להיות מלא וי"ו, ואז יהיה האות ו' בשלימות.

שלושה מילויים, ו"ו וא"ו וי"ו, והנה המילוי הראשון ו"ו הוא בגימטריא י"ב - לפי שהוא רומז על כנסת ישראל כנגד י"ב השבטים, והמילוי השני וא"ו עולה בגימטריא י"ג - כמנין אח"ה, והיינו שרומז על הקב"ה שהוא אח"ה, ואילו המילוי השלישי וי"ו שהוא בגימטריא כ"ב - רומז לכ"ב אותיות התורה, כלומר 'אורייתא וקוב"ה וישראל הן חד', וזהו 'בווין תתקטר' - כי שלושת הקשרים הם קשר אחד הנרמז באות ו'.

והנה חתן ההולך לישא אשה צריך שידע שיש בנישואין רמז לאות ו"ו היינו י"ב שבטי ישראל, שאמרו חז"ל (תענית כו:): שביום ט"ו באב הותרו השבטים לבוא זה בזה ולהינשא, ולזה זוכה אם הוא דבק בהקב"ה ובתורה כענין 'קוב"ה ישראל ואורייתא חד', ואז זוכה לבחינת ו"ו וזוכה לשלימות 'למחר יהיה האות הזה'.

ושמעתי פעם מאת האדמו"ר מבאיאן שליט"א רמז יפה, שבקריעת הים איתא שכל י"ב השבטים הלכו כל אחד בשביל הראוי לו, אבל עדיין היו המחיצות ביניהם שקופים שיוכלו לראות זה את זה, וזה רמז לענין הנישואין בין ב' משפחות

ולפי דבריו יש לפרש הפסוק הנ"ל ביתר שאת, שאם אופן סיפור יציאת מצרים לבניו תהיה באופן של 'למחר', בבחינת 'כי ישאלך בנך מחר לאמר' (שם יג ד), היינו שיהא לה קיום לדורות הבאים עד עולם, אזי 'יהיה האות הזה' - אז נזכה לבחינת השלימות במילוי האות וי"ו בתיבת 'פרת'.

והנה זוכים אנחנו להשתתף בשמחת האויפרוף להחתן הרב מנחם זאב שליט"א, בנו של אחי האדמו"ר ממאנסי שליט"א, והנה בכרכת הקידושין אומרים 'מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין', וזה רמז שבנישואין האדם מתקדש ומתעלה למעלה ראש, וזה להיפוך מהאופן שבו אומות העולם מתחתנים, וזה 'ושמתי פדות בין עמי ובין עמך' היינו שיש חילוק בין ישראל לשאר אומות העולם בענין הנישואין.

ועוד יש לרמז באות וי"ו ענין הנישואין, שידוע מה שפי' רבי דוד מלעלוב זי"ע במאמר חז"ל (זוה"ק ח"ג עג.) 'תלת קשרין מתקשרין דא בדא, קוב"ה אורייתא וישראל', וביאר רבינו ביסוד זה מה שתיקן האריז"ל בזמר לליל ש"ק 'בווין תתקטר', כי באות ו' נרמזו השלושה כאחד, שהרי אות ו' יש לה

שרויה ביניהם (סוטה יז), או ירמו לברכה שמברכים חתן וכלה שיזכו להקים בנין עדי 'עד', ואז זוכה 'וקדוש שמו' שתשרה הקדושה בביתו, וזה יתכן רק על ידי שירגיש בעצמו כענין 'ואת דכא ושפל רוח', היינו שהוא לעצמו אינו ראוי למאומה, וזה ענין הצמצום שצריך שיהיה לו לאדם.

ובריש פרשת וארא על הפסוק (שמות יג) 'וארא אל אברהם אל יצחק' וגו' פי' רש"י 'וארא אל האבות', ויש לפרש הכוונה שאם ירצה האדם שצאצאיו אחריו יחזיקו בברית ה' ובתורתו כענין 'מיד ולדורות', העצה לכך כמו שאמר בהמשך הכתוב 'בא-ל שדי', היינו בחינת הצמצום, שזה יגרום לו לשפלות הרוח ואז יזכה לבנות בית של קדושה והשראת השכינה.

ויעזור השי"ת שיזכה החתן לבנות בית נאמן בישראל, בנין עדי עד וקשר של קיימא, ושהזיווג יעלה יפה, ובעז"ה תתקיים החתונה בשעטומ"צ, ושנוכה לגאולה השלימה בבנין ביהמ"ק בב"א.

שאף שכל משפחה מקורה ממקום אחר ומנהגיה אחרים, אבל עדיין צריכים שיראו כל אחד את מעלות השני ולהכיר בכך שגם השני עובד את ה' בדרכו שלו.

נמצא שבנישואין יש רמז לב' הבחינות הנ"ל, בתחילה יש רמז לענין 'שמתי פדות בין עמי ובין עמך', היינו החילוק שבין נישואי בני ישראל בקדושה ובטהרה בדביקות להקב"ה, ובין נישואי אומות העולם. ועוד יש בחינה גבוהה יותר להיות דבוק בהקב"ה ובתורה כג' מילויי האות ו"ו כענין בווי"ן תתקמר, וזה רמזו בפסוק 'למחר יהיה האות הזה', היינו שקדושה זו תשפיע עליו 'למחר' ולדורות הבאים אחריו.

וארתא כגמרא מגילה (לא). 'כל מקום שאתה מוצא גבורתו של הקדוש ברוך הוא אתה מוצא ענוותנותו וכו' כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש וגו', וכתוב בתריה ואת דכא ושפל רוח' (ישעי' נז טו). ובפירוש הפסוק 'שוכן עד וקדוש שמו' יש לרמוז הכוונה לאיש ואשה שזכו ושכינה

שיחות קודש

סעודת הילולא קדישא של כ"ק מרן אדמו"ר בעל פני דוד זי"ע
יום רביעי פר' שמות אור לר"ח שבט תשפ"ד

הנה כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע הסתלק ביום ראש חודש שבט, ולאחר פטירתו סיפרו שבמשך כמה חודשים קודם הסתלקותו שאל כסדר מתי יהיה כבר ראש חודש שבט, ולא הבינו למה הוא עסוק כל כך בר"ח שבט, ולאחר שנסתלק הבינו למפרע מה היתה כוונתו בקודש. ואני זוכר איך שדיבר רבות על כך שראש חודש שבט הוא זמן מסוגל להתחדשות, שלפי דעת בית שמאי הוא ראש השנה לאילנות שאז נכנס השרף לאילנות.

ובספרים הק' הביאו שיום ההילולא של צדיק הוא על שנשמתו מתעלה לעולם גבוה יותר ממה שהיתה עד עתה, וזה בחינת ההתחדשות של הנשמה, ובאותו הזמן דנים את הנשמה אם היא ראויה דיה להתעלות לעולם עליון יותר או לא, ובאותו הזמן שצאצאיו של הצדיק ותלמידיו מתאספים ומעלים זכרונות מדרכיו ולומדים מדברי תורתו, בכך יש לנשמתו עלייה לעולם העליון. ובכוח העלייה שבניו ותלמידיו מעלים את נשמתו בלימוד מדרכיו וממעשיו ומדברי תורתו, נמצא שיש לו הכרת הטוב אליהם, וממילא זכותו של הצדיק תגן עליהם. וזה שאומרים שנשמתו תתעלה וזכותו תגן עלינו, היינו שזה תלוי בזה, שעל ידי שנשמתו מתעלה לעולם העליון ממילא היא מגינה עלינו.

ראיתי מביאים שאצל הרה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע היה פעם ששמע את החסידים מברכים ביו"ד של הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק זי"ע שזכותו תגן עלינו, ולא הזכירו לומר 'די נשמה זאל האבן א עלייה',

ומאוד חרה לו לדברי חיים והוכיחם על כך שאינם מזכירים את עליית נשמתו של הצדיק.

פעם בשבת הגדול בשבת פרשת צו אמר כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע ביאור בפסוק (ויקרא ו ב) 'צו את אהרן, ופי' רש"י 'אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות', ועמד על לשון רש"י שאמר 'מיד ולדורות', וביאר על פי מה שאמר כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע בביאור הכתוב (שמות י ב) 'ולמען תספר באזני בן ובן בןך את אשר התעללתי במצרים', ופי' שאופן סיפור יציאת מצרים לבן צריכה שתהא בדרך שהוא ימשיך בסיפור הניסים לבנו הלאה וכך לדורי דורות, וכך יהא קיום לסיפור היציאה ממצרים לדורות עולם, וביאר אאמו"ר זי"ע שלפי דבריו יבואר לשון רש"י 'מיד ולדורות', היינו שהשי"ת צווה את הכהנים על העבודה בבית המקדש שתהא בחמימות אש שלהבת יה, באופן שתמשיך כן גם לדורות הבאים אחריהם.

ולפי דבריו הק' יבוארו מקראי קודש בפרשתן (שמות ו יג-יד) 'וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל וגו' להוציא את בני ישראל מארץ מצרים וגו' אלה ראשי בית אבותם בני ראובן וגו', ופי' רש"י 'אלה ראשי בית אבותם - מתוך שהזקק ליחס שבטו של לוי עד משה ואהרן בשביל משה ואהרן, התחיל ליחסם דרך תולדותם מראובן'. ועל פי דברי קדשו של אאמו"ר זי"ע הנ"ל נשכיל להבין את כוונת רש"י, שהרי ידוע שתכלית יציאת מצרים לא היתה אך לצורך היציאה ממצרים גופא, אלא היה בזה רמז לדורות הבאים לשנות הגלות של בני ישראל עד ימינו אנו, שנצטוונו מפי חז"ל (ברכות יב:) להזכיר יציאת מצרים בכל יום ויום, שאנו אוכלים את פירות היציאה ממצרים עד השתא, וזה שאמר הקב"ה 'ויצום' היינו מלשון 'צו מיד ולדורות', שתהא פעולת היציאה ממצרים לדורות הבאים. ולכן בא הכתוב לייחסו לאבות הקדושים שבזכותם זכה משה רבינו להמשיך גם הוא לדורות הבאים את גודלו וידו החזקה של הקב"ה.

והנה כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע היה בבחינת 'הוא היה אומר', וכל מנהגיו ומעשיו היו בדרך של 'מיד ולדורות', להמשיך בעבודת קדשו השפעה וזכר לדורות הבאים לצאצאיו ולחסידינו, וזאת הנחיל על ידי התלהבותו

באש קודש בזמנים נעלים כמו בהקפות בשמחת תורה ובליל הסדר ובעבודת הנענועים, ויש צילום איך שהוא עומד כמה חודשים קודם הסתלקותו על מטה בתוך סוכתו כדי לנשק את הסכך בחביבות המצוה, וזאת על אף מצב בריאותו הרופפת בזמנים האלו כידוע לכל, והתכוון להמשיך את החמימות לדבר מצוה לדורות הבאים, והוא עצמו ראה כך אצל אביו זי"ע ולמעלה בקודש.

הבני יששכר (חודש שבט א ב) הביא מה שכתוב **בספר יצירה** (ה י) 'המליך אות צ' בלעיטה וקשר לו כתר וכו', וצר בו דלי בעולם ושבט בשנה וקורקבן בנפש זכר ונקבה', ע"כ, ופי' בבני יששכר לפי הידוע כי מזל דלי הוא מזל ישראל, והגם דקיי"ל (שבת קנו). שאין מזל לישראל, היינו שישראל על ידי מעשיהן בתורה הופכין שפיתת המזל לכל אשר יחפצו, אבל על כל פנים בתולדה יש להן מזל, והנה יש לומר שבעבור זה דלי הוא מזלו של ישראל, כי דלי עשוי לשאוב בו מים וזה פעולתו, והנה הוא משמש אל המים, והרי אמרו חז"ל (ב"ק יז). 'אין מים אלא תורה', להורות על כך שמזלו של ישראל הוא עבד משמש אל התורה, והנה בתחילת חודש שבט התחיל משה רבינו לבאר את התורה בספר משנה תורה, כדכתיב (דברים א ג-ה) 'בעשתי עשר חדש באחד לחדש וגו' הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר', היינו 'לאמר' לדורות שאין מזל לישראל, מפני שמזלן כפוף ומשועבד אל התורה, על כן דייקא בחדש הזה אשר בו מזלן של ישראל 'הואיל משה באר את התורה', ע"כ.

והנה ידוע מאמר העולם שבתשליך בראש השנה משליכים את העוונות אל תוך המים ובמים שלנו שואבים מים, רמז לכך שהרי בר"ה שעושים תשובה מיראה והעוונות נהפכים לשגגות לכן משליכים אותם אל המים, אבל בפסח שבו עושים תשובה מאהבה שוב הזדונות נהפכים להיות זכיות לכן שואבים אותם אלינו.

והנה איתא בקדושת לוי שיום ט"ו בשבט הוא ארבעים יום קודם כ"ה באדר שלמ"ד בניסן נברא העולם נמצא שביום זה החלה בריאת העולם, נמצא א"כ שבחודש שבט מתחילים כבר להתנוצץ האורות וההשפעות

הקדושים של ימי הפסח הנעלים, ולכך חודש שבט כנגד מזל דלי רמז שאנו מתחילים כבר עתה לשאוב את העוונות שזרקנו למים שעתה הם הפכים לזכיות על ידי תשובה מאהבה.

והנה מה שכתוב בספר יצירה 'המליך אות צ', והרמז באות צ' ידוע שהוא ציור אות יו"ד זעיר שנשען על גוף האות צ', ובשונה מהאות אל"ף שגם היא יש לה אות יו"ד מלמעלה אלא שגוף האות נשענת גם היא על אות יו"ד, והאות צ' נוטלת על עצמה אות יו"ד ואינה נשענת כלל על אות יו"ד. והנה זאת היתה מדתו של כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע, שבכל שנותיו נטל יהודים על עצמו ודאג להם ברוב טובו וחסדו, וידוע שכ"ק מרן אאמו"ר זי"ע אמר על בנו זי"ע שהוא מוסר את נפשו ומפקיר את עצמו למען יהודים אחרים.

וכך גם יש בדלי רמז לשאיבה, וידוע על אאמו"ר זי"ע שבכל השנים פעל גדולות ונצורות למען החזקת התורה, והקים בעצמו כולל 'היכל הוראה' לרבנים, וזה היה לאחר שהוא עצמו ישב שנים רבות בכולל אברכים, ובשנים הללו היו כולם יוצאים לעבוד לאחר כמה שנים ספורות שלמדו בכולל, והוא נשאר מהאברכים המבוגרים ולכן פתח כולל מיוחד לרבני העיר בארא פארק, וראש הכולל היה הגה"צ רבי יחזקאל ראטה זצ"ל אב"ד קארלסבורג, והם עשו אצלו שימוש להוראה, ואחר כך עמד אאמו"ר זי"ע בראש הכולל. ובשנים שאחר מכן פתח בעצמו את הארגון חי-לייפליין, וזה היה לעילוי נשמתו של זקני זצ"ל אב"ד חוסט, ונקרא חי-לייפליין, חי"ר ר"ת ח'סד י'הושע, ועוד פעולות עצומות כהנה וכהנה.

והיום התבוננתי בדבר נפלא, שהרי אאמו"ר זי"ע הוכתר בכתר הרבנות בשנת תשכ"ט, והעיר בארא פארק היתה אז כעין מדבר שממה, ורק בשנות ה'ל' לאחר שהיראים ברחו משכונת קראון הייטס אז התחילה העיר להתמלאות באנשים יראים ושלמים. ואת דרכי ההנהגה למד בעיקר משני אנשים, האחד היה אביו זי"ע שאף שהיה רבי בבאסטאן, עדיין היה הוא מראשי הפועלים בעיר למען כל דבר שבקדושה, ואף שאאמו"ר עזב את העיר באסטאן בהיותו ילד בגיל תשע שנים, ונסע ללמוד בישיבת

תורה ודעת מחוסר תלמודי תורה בעיר, ולא שהה בבאסטאן רק בימים טובים, וכמה חודשים קודם שנתמנה לרבנות קהילת חוסט הגיע לפתוח ישיבה בבאסטאן, אבל עדיין ירש את תכונות ההנהגה מאביו זי"ע.

ועוד למד את מלאכת הרבנות מחמיו זי"ע הרב מחוסט, והעיר בארא פארק בשנים ההם היתה עיר קטנה בבחינת ציבור היראים והשלמים בעיר, וכך גם אביו אאזמו"ר זי"ע היה מנהיג בקהילה קטנה בבאסטאן, ובכל זאת פעלו הם בקהילותיהם גדולות ונצורות, וכך גם אאמו"ר זי"ע על אף שהתגורר בעיר גדולה ורבנים היו בה לאין שיעור, בכל זאת פעל כמו רב בעיר קטן בבחינת במקום שאין איש השתדל להיות איש, שלא המתין שאחרים יעשו ויפעלו אלא אזר כגבר חלציו ולא נח ולא שקט עד שהצליח ה' דרכו אשר היה חפץ. והוא היה הראשון שעמד על כך שכל חנות תעמוד תחת הכשרו של רב, ואף אם היה בעל החנות אדם ירא שמים.

ויעזור השי"ת שנוכל להמשיך לדבוק בדרכיו של אאמו"ר זי"ע, ושאזכה גם אנכי להטיב עם יהודים כאשר היה נוהג הוא. והנה אאמו"ר זי"ע הניח את אבן הפינה לבית מדרשינו, ואני מרגיש שהחוב מוטל עלי לסיים את אשר התחיל הוא, וברוך ה' שהתחילו להרחיב את ביהמ"ד, אלא שעתה בזמן המלחמה העניינים הושהו, והצירוף לחודש שבט יוצא מר"ת ה'מר ימירנו ו'היה ה'וא, ורמז לכך שבחודש שבט מתחיל ההכנה ליו"ט פסח הבעל"ט בתשובה מאהבה מתוך רחמים וחסדים, ואנו מייחלים שהקב"ה המר ימר את הזמנים הקשים העומדים עלינו עתה במלחמה, שיהפכו עלינו לרחמים וחסדים, וזכותו של אאמו"ר זי"ע תגן עלינו בשמים ממעל שהקב"ה ירחם עלינו ועל כל בני ישראל, ועל כל אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, שהקב"ה יושיעם בקרוב למען שמו, ושנזכה כולנו לגאולה השלימה בבנין ביהמ"ק בביאת גוא"צ בב"א.

עליה לציון הק' של כ"ק מרן אדמו"ר בעל פני דוד זי"ע
 בחלקת רבותינו הק' במרומי הר הזיתים
 יום רביעי פר' שמות ער"ח שבט תשפ"ד

איתא בחז"ל (פסחים נד:): שנגזר על המת שישתכח מן הלב, וביארו בזה שאצל בני אדם החיים וקיימים אם יחשוב האחד על חברו וחברו יחשוב עליו, נמצא שהם אינם שוכחים זה את זה וזכר כל אחד מהם חקוק בזיכרון חברו, אבל בזיכרון המת שאינו בין החיים הרי לא יחשוב המת עליו מאחר שאינו חי, ובזה ע"כ שלבסוף ישתכח ממנו.

אלא שהצדיקים זי"ע שהם גם לאחר מיתתם קרויים חיים (ברכות יח:), ומתפללים ופועלים ישועות למענינו, נמצא שלעולם הם אינם משתכחים מן הלב, ובכל זמן ובפרט ביום ההילולא שבו אנו מעלים את זיכרונם הטהור גם הם נזכרים מאתנו ומעתירים בעדנו.

ויעזור השי"ת שיהא כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע מליץ יושר בראש על אימי הרבנית הצדקנית תליט"א, שתזכה לשנים טובות בבריאות איתנה, וכך גם ימליץ טוב בעד ילדיו וצאצאיו שיחי', ולכל קהילות באסטאן וחוסט, שיזכו כל המצטרפים לישועות ורפואות ולזיווגים הגונים, ולא לו הממתנים להיפקד בזש"ק שיוושעו בקרוב, ופרנסה בניקל ובהרחבת הדעת לכל הציבור, ובפרט לעם היושב בציון השרוי עתה בזמן עת מלחמה, ונפציר בכ"ק אדמו"ר זי"ע שיעורר רחמי שמים על כל אחינו בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה, ושנזכה לגאולה השלימה בבנין ביהמ"ק בביאת גוא"צ בב"א.

תולדותיהם של צדיקים

עובדות וסיפורים על צדיקי הדורות
שיז"ד הל בשבוע הבעל"ט

הרה"ק רבי מרדכי מלעכעזויטש זי"ע
י"ג שבט תק"ע

היום היה היו"ד קדישא של הרה"ק רבי מרדכי מלעכעזויטש זי"ע, ונקרא בשם מרדכי על שמו של זקנו רבי מרדכי יפה בעל הלבושים, ורבו המובהק היה הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע. ומסופר שבילדותו לקחו אביו אל הרה"ק רבי אהרן מקארלין זי"ע כשעבר בעירם, וביקש שיברך את בנו שילמד בהתמדה, וקודם שעזב רבי אהרן זי"ע את העיר קירב את הילד אל לבו והפטיר אל אביו: "הנה, עתה ילמד כבר בהתמדה", ולימים אמר רבי מרדכי זי"ע שבקירבה זו לימדו רבי אהרן זי"ע את סוד הקירוב לתשובה, שרבי אהרן זי"ע היה עוסק רבות בבעלי תשובה.

ועוד מסופר שבילדותו לקח לו אביו מלמד שילמד עמו תורה, אלא שהילד היה בורח אל היער להתבודד, ובהיותו כבן שנים עשרה שנים כבר דרש ברבים בבית הכנסת הגדול בעיר ווילנא, והעם השתוממו למראה הילד שעומד ונושא פלפול עמוק במשא ומתן של תורה, ולשנים כשנעשה רבי לחסידים ביקש מאת השי"ת שישכחו שהוא תלמיד חכם מופלג, וכך היה עד שהמתנגדים חשבו שמדובר ברבי 'עם הארץ', אף שהרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע העיד עליו שהיה בקי נפלא בתלמוד בבלי וירושלמי תוספתא ספרא ספרי ראשונים ואחרונים וכל כתבי האריז"ל.

כבר דיברנו בליל שב"ק על פעליו להרבות אמונה בישראל, והיו לו לרבי מרדכי זי"ע תלמידים רבים, והרה"ק רבי ברוך ממעז'בוז' אמר שכל תלמידי רבי מרדכי הם מוחזקים לבעלי רוח הקודש וגילוי אליהו, ורבי ברוך זי"ע היה מרבה לנסוע אל רבי מרדכי זי"ע, והעיד עליו שמידותיו הם כדוגמת אדם הראשון קודם החטא. הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע אמר ששליש העולם עומד בזכותו של רבי מרדכי זי"ע. והרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע אמר עליו שהוא מנהיג הדור והוא קודש קודשים.

רבי מרדכי זי"ע נסתלק ביום י"ג בשבט שנת תק"ה. ומעשה שהיה כך היה, שהיה לו לרבי מרדכי זי"ע בן בשם רבי אהרן שנפטר עוד בחיי חיותו של אביו, והתקיימה אז בעיר סטאלין חתונה לאחד מנכדיו, והסב מצד השני היה הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע, ורבי מרדכי זי"ע לא רצה לנסוע אל החתונה, והרבו ללחוץ עליו שיואיל לנסוע אל החתונה לפאר בראש השמחה, ולכך העמידו מושב בית דין שפסקו שהרבי מוכרח לנסוע, ובשומעו את פסק הדין הפטיר בקול: "אלס איז פארפאלן", והכין עצמו מיד לנסוע אל החתונה. בהגיע יום החתונה שהתקיימה ביום ו' ערש"ק, ראה בעיני רוחו שבעוד זמן מה יסתלק מן העולם, ואחז את ציצותיו ביד אחת ובידו השנית אחז בזקנו, וניגן בקול: 'א-ל חי חלקנו צורנו, צוה להציל ידידות שארינו משחת למען בריתו אשר שם בבשרנו', וכך כמה פעמים עד שפרחה נשמתו לגנזי מרומים, והחתונה התקיימה אז כסדרה, ואז התבררה פשר המניעה שהיתה לו לנסוע אל החתונה.

פעם הלך רבי מרדכי זי"ע לבקר יהודי שהיה שוכב במיטתו חולה מסוכן על ערש דוי, והתחיל לומר עמו הנוסח 'אתה גיבור לעולם ה' מחיה מתים אתה רב להושיע וכו' סומך נופלים ורופא חולים', כך חזר עמו כמה פעמים ושאל את החולה: "רופא חולים, האם הנך מאמין בכך", וענה שכן, ולאחר כמה פעמים הוסיף ושאל: "האם אתה מאמין באמת", ואמר גם כן שהוא מאמין באמת, אמר לו הרבי: "אם הנך מאמין אזי תקום ממיטתך", וכך היה שירד מעל המיטה ונתרפא.

האדמו"ר מתולדות אהרן זצ"ל היה בידידות גדולה מאוד עם החסיד רבי מתתיהו לוריא אחיו של רבי אהרן יוסף לוריא זצ"ל, ורבי מתתיהו היה מספר לאדמו"ר סיפורים על רבי מרדכי זי"ע, ופעם סיפר לו שרבי מרדכי זי"ע אמר פעם: "דער מוח פארנעמט נישט די הארץ פארטראגט נישט (המוח איננו לוקח, הלב איננו נושא), איך יתכן שיהודי ישכח רגע אחד מבורא כל העולמים".

רבי מרדכי זי"ע סיפר שבצעירותו היה עומד בכל יום בתפילת שחרית כמה שעות בקטע 'וכוף את יצרנו להשתעבד לך'. וכן אמר פעם שהוא איננו יודע אם גזר דינו יהיה לגיהנום או לא, אבל בזאת הוא בטוח שאם יגיע לגיהנום לא ינוח ולא ישקוט עד שלא ישאיר שם אף אדם אחד. דרכו בקודש היתה לנוח בכל ערב שבת, והיה מזהיר את החסידים שבאו אליו לשבת שיבואו כבר מיום רביעי, שאם יבואו בער"ש, אזי בליל שבת יהיו עייפים מהנסיעה, ובבוקר יום השבת יהיו רעבים, ובסעודה שלישית יחשבו כבר איך יחזרו לביתם, ונמצא שלא יחשבו כלל מהרבי.

פעם אמר ביאור בדברי חז"ל שאמרו 'כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו', שכוונת חז"ל לומר 'כל הנגעים אדם רואה חוץ' – היינו כל החסרונות שהאדם רואה בחוץ אצל אחרים, 'מנגעי עצמו' – הם באים מחסרונותיו שלא, ולא יתלה באחרים, וכעין שידוע שהבעש"ט הק' ראה פעם יהודי שחילל את השבת, ומיד התחיל לבכות שבוודאי סימן שגם הוא פגם בקדושת יום השבת, שאם לא כן לא היו מזמינים בידו לראות זאת, וכך עשה שפשפש במעשיו ומצא שפעם ראה איך שמבזים תלמיד חכם ולא מיחה בכך, והרי ת"ח הוא בבחינת שבת, ונמצא שחילל את השבת.

{סעודת מלוה מלכה מוצש"ק בשלח תשפ"ג}

הרה"ק בעל דברי שמואל מסלונים זי"ע

י"ט שבט תרע"ו

גם יחול בשבוע הבא היו"ד קדישא של הרה"ק בעל דברי שמואל מסלונים זי"ע, ויש סיפור נפלא שפעם בילדותו רצה לראות את סדר הדלקת הנרות בערב שבת חנוכה אצל זקנו בעל היסוד העבודה זי"ע, ולכן הכין מוקדם את הנרות שלו וחשב שאחר הדלקת זקנו יחזור קודם השקיעה וידליק את הנרות שלו, ולמעשה כשחזר ראה שיהודי שהיה חסר נרות הדליק את המנורה שלו, ולא היה שהות בידו להכין נרות חדשים, והיה אובד עצות, ומיד החליט שלא יגיב כלום על כך, ואמר לעצמו שלא זו בלבד שאיבד את מצות נרות חנוכה האם עוד יבוא לידי כעס. והלך לבית המדרש להתפלל.

ועוד סיפור שמעתי שפעם גנבו לו את קופסת הטאביק שהיה לו בירושה מאת הרה"ק רבי אברהם מקאליסקא זי"ע, והיתה חביבה אצלו עד למאוד, ורבי זעליג לידער היה פעם בבית אדם אחד וראה שם את קופסת הטאביק, ותיכף פנה אל האיש ואמר לו שיחזיר את הגניבה, והסכים היהודי ההוא, וכשבאו לפני הרבי זי"ע אמר הרבי שהוא איננו רוצה לקבלו בחזרה, משום שעתה בכל פעם שיריח מהטאביק מיד יחשוב על כך שיהודי גנב מאתו את הקופסא, ואז נמצא שיחשוב סרה על בני ישראל, ולזאת אינו רוצה לבוא.

{סעודת מלוה מלכה מוצש"ק בשלח תשפ"ג}

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הרה"ח רבי זלמן קרעמס הי"ו
לדגל שמחת אירוסי בנו החתן אהרן נ"י
בשעטומ"צ למזל"ט

יזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והחסידות,
בנין עדי עד בקשר של קיימא,
ויזכה לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה מהם ומכל יוצ"ח